

Міністерство освіти і науки України
Національний гірничий університет

ТЕСТИ
для контролю знань з навчальної дисципліни
"Політична історія України"
студентів I курсу денної форми навчання
(частина I)

Дніпропетровськ
НГУ
2010

Тести для контролю знань з навчальної дисципліни "Політична історія України" для контролю знань студентів I курсу денної форми навчання (частина I) / Упоряд.: доц. Федорова В.І., проф. Ченцова Н.В. – Д.: Національний гірничий університет, 2010 – 14 с.

Упорядники: доц. Федорова В.І.,
проф. Ченцова Н.В.,

Друкується у редакційній обробці упорядників.

Рекомендації для виконання тестових завдань

Тестована особа вказує свої дані й назву модуля.

Відповіді на тестові завдання подаються на окремих аркушах. Завдання не переписується. Номер завдання і потрібна відповідь подаються у словесному, літерному або цифровому позначенні залежно від умов завдання. Не слід порушувати порядок завдань, викладених у тесті (для зручності їх перевірки).

У завданнях відкритої форми на аркушах з відповідями ставиться номер завдання і пишеться необхідне слово, дата, прізвище. У завданнях закритої форми пропонується обрати варіант чи декілька варіантів відповідей із наведеної множини. У завданнях на встановлення відповідності пропонується співставити поняття, події, явища, заходи, дати. Вони розміщені у дві колонки. В одній – може бути наведено декілька дат. Відповідь на завдання, де встановлюється відповідність, мають виглядати таким чином: А – 1, Б – 3, В – 2.

Оцінювання тестування:

1. Якщо студент, опрацювавши тест, набирає число балів, що складає 100 % від максимально можливих, то оцінка виставляється – "5" (відмінно), 76 – 90 % – "4" (добре), 61–75 % – "3" (задовільно), 45 – 60 % – "2" (незадовільно).

2. Залежно від кількості набраних балів виставляються такі оцінки:

91–100 балів – "5";	76 – 90 балів – "4";
61–75 балів – "3";	45 – 60 балів – "2".

Тема 1: Ранні державні утворення на території України

1. Підставте форми об'єднання людей у порядку їх виникнення:
а) родова община; б) людське стадо; в) плем'я; г) сусідська община; д) союз племен.
2. Час існування на території України трипільської археологічної культури:
а) V–IV тис. до н.е.; б) IV–III тис. до н.е.; в) II–I тис. до н.е.
3. Уперше дослідив поселення носіїв трипільської археологічної культури:
а) С. Бібіков; б) В. Хасойко;
4. Серед наведених нижче виберіть ознаки способу життя носіїв трипільської культури:
а) мали житла типу куреня, вкриті шкірами тварин;
б) займалися тільки мисливством і збиральництвом;
в) виготовляли мальовану кераміку і користувались нею;
г) займалися мотичним землеробством і тваринництвом;
д) жили в глинобитних хатинах;
ж) жили великими поселеннями (протомістами), житла в яких розташовувались колоподібно.
5. Виберіть правильні варіанти відповіді:
а) в основі суспільного устрою трипільців лежали родові відносини;
б) декілька сімей, родів, союзів становили плем'я;
в) групи племен утворювали сім'ї, роди, союзи, що мали свої етнографічні особливості.
6. Найдавнішим народом на території України були:
а) киммерійці; б) скіфи; в) греки.
7. Племена, що жили території сучасної України в VII – III ст. до н.е., давньогрецькі автори об'єднували під назвою:
а) киммерійці; б) скіфи; в) сармати.
8. Геродот поділяв скіфів на групи: царські, скіфи-хлібороби, скіфи-скотарі. Які з них вважаються протослов'янами:
а) скіфи-хлібороби; б) скіфи-скотарі; в) царські скіфи.
9. Основним заняттям скіфів було:
а) рільництво; б) полювання; в) кочове скотарство; г) війна.
10. Жили скіфи у:
а) дерев'яних хатинах; б) землянках; в) юртках; г) глинобитних хатинах.
11. Час існування Скіфського царства в Криму:
а) III ст. до н.е. – III ст. н.е.; б) V ст. до н.е. – I ст. н.е.;
в) IV ст. до н.е. – II ст. н.е.
12. Столицею Скіфського царства в Криму було місто:
а) Неаполь (поблизу сучасного Сімферополя);
б) Ольвія (поблизу сучасного Миколаєва);
в) Тіра (поблизу сучасного Білгорода-Дністровського).

13. Скіфи очолювалися:
а) вождем; б) старійшиною; в) царем; г) імператором.
14. Племена сарматів кочували на території України в:
а) III ст. до н.е. – III ст. н.е.; б) III ст. до н.е. – I ст. н.е.;
в) IV ст. до н.е. – II ст. н.е.
15. Розгромили сарматів, поклавши край їхньому пануванню в Північному Причорномор'ї та Приазов'ї, племена:
а) готів; б) гунів; в) слов'ян.
16. Грецькі міста-держави існували в Північному Причорномор'ї в:
а) X ст. до н.е. – I ст. н.е.; б) VII ст. до н.е. – IV ст. н.е.;
в) V ст. до н.е. – X ст. н.е.
17. На території яких сучасних місцевостей розташовувались грецькі міста-держави Північного Причорномор'я, встановіть відповідність:
а) Тіра; б) Ольвія; в) Херсонес; г) Фанагорія; д) Пантікапей.
1) Західне узбережжя Криму, поблизу сучасного Севастополя.
2) Західне узбережжя Криму, на місці міста Керч.
3) Таманський півострів.
4) Район Дністровського лиману на місці м. Білгород-Дністровський.
5) У гирлі Південного Бугу.
18. Столицею Боспорського царства було місто:
а) Ольвія; б) Пантікапей; в) Фанагорія; г) Тіра.
19. Боспорська держава зберігала незалежність у:
а) VII – III ст. до н.е.; б) VI – IV ст. до н.е.; в) V – II ст. до н.е.
20. До остаточного занепаду грецьких колоній у Північному Причорномор'ї призвела навала:
а) сарматів; б) готів; в) гунів.
21. Встановіть правильну послідовність виникнення перших держав на території сучасної України, позначивши її цифрами:

☐ Киммерія;	☐ Скіфське царство в Криму;
☐ Готська держава;	☐ Гунська імперія;
☐ Державне об'єднання Сарматія;	☐ Аварський каганат;
☐ Антське царство;	☐ Боспорське царство.
22. Історичне значення народів, які жили на українських землях, полягало в тому, що вони:
а) розвивалися в контексті європейської й світової цивілізації;
б) знаходилися на перехресті шляхів;
в) виконували роль буфера, захисту;
г) піддавалися постійній асиміляції;
д) прискорили зародження ранніх слов'янських племінних союзів, держав.
23. У римських писемних джерелах безпосередніми предками слов'янських племен згадуються:
а) вєнди; б) анти; в) склавини; г) алани.

24. Державне об'єднання антів існувало в:
а) IV–VII ст. н.е.; б) V–VIII ст. н.е.; в) III – IV ст. н.е.
25. Який з наведених варіантів найбільше відповідає державній структурі антів:
а) вождь (князь), народні збори (віче), рада старійшин;
б) князь, дружина, боярська рада.
26. Головним заняттям антів було:
а) землеробство; б) мисливство; в) рибальство; г) бортництво.
27. До занепаду Антського державного об'єднання наприкінці VI – початку VII ст. призвели війни:
а) анто-аварські; б) анто-готські; в) анто-сарматські.
28. Які слов'янські племена були етнічним ядром формування українського народу, які населяли територію України у V – IX ст.:
а) дреговичі; б) кривичі; в) полочани; г) радимичі; д) в'ятичі; е) тиверці;
е) уличі; ж) поляни; к) сіверяни; л) дуліби; м) хорвати; н) деревляни.
29. У V – IX ст. східні слов'яни були:
а) християнами; б) мусульманами; в) язичниками.
30. Головними центрами східнослов'янських племінних об'єднань були:
а) Київ; б) Чернігів; в) Іскоростень; г) Волинь.

Тема 2: Давньоруський період української державності (IX – XIV ст.)

1. Які з названих державних утворень були слов'янськими за свідченнями арабських авторів:
а) Куявія (земля полян з Києвом);
б) Славія (Новгородська земля);
в) Арганія (Ростово-Суздальська земля, а можливо Причорноморська і Приазовська Русь);
г) Хазарський каганат.
2. Об'єднання східнослов'янських племен в Руську державу (Київську Русь) відбулося в:
а) 866 р.; б) 882 р.; в) 907 р.
3. «Державотворчим елементом на Русі виступив зовнішній чинник» – це твердження належить представнику:
а) норманської теорії; б) хозарської теорії; в) автохтонної теорії; г) сарматської теорії.
4. Якою була форма правління на Русі?
а) аристократична республіка; б) конституційна монархія; в) монархія; г) охлократія.
5. Політична влада Русі уособлювалася в:
а) князівської влади; б) князівської влади, боярської ради і віча; в) князівської влади і дружини; г) князівських з'їздів.

6. Про наявність на Русі патріархально-демократичних традицій свідчило існування:
а) князівської дружини; б) боярської ради; в) віча; г) з'їзду князів
7. Визначте категорії української політичної еліти княжого періоду:
а) княжі родини; б) боярство; в) дружинники; г) шляхта.
8. Великий князь у Київській Русі вирішував питання:
а) політичного керівництва державою;
б) керівництва руським військом;
в), г), д), е) – продовжить перелік функцій.
9. Доновіть речення одним із слів, поданих у дужках: Рада бояр, що існувала в давньоруських князівствах, була..... (законодавчим, виконавчим, судовим, дорадчим) органом при князеві.
10. Традицією Русі у XII – на початку XIII ст. було укладення "ряду" – договору з князем, що вступав на престол. Такий "ряд" із князем могли укладати:
а) дружина; б) рада бояр; в) міське віче.
11. Віче у Київській Русі виконувало функції:
а) міського органу управління;
б) обговорення кандидатів на князівський престол;
в) прийняття рішень про укладення договорів;
г) проведення розподілу посад;
д) прийняття рішення про військові походи.
12. Запровадження християнства мало таке значення:
а) зміцнило центральну владу;
б) сприяло розвитку торгівлі;
в) сприяло розвитку взаємин і порозуміння з країнами Європи;
г) погіршило становище більшості населення країни;
д) влада отримала міцну ідеологічну підтримку;
е) сприяло гуманізації моралі;
ж) дало поштовх до розвитку стосунків Київської Русі з іншими країнами.
13. Визначте основні риси "Руської правди":
а) захист інтересів панівної верстви;
б) закріплення соціальної нерівності;
в) створення умов для пригноблення залежного населення;
г) заміна кривної помсти грошовим штрафом;
д) утвердження нерівноправного становища жінки у суспільстві;
е) відсутність смертної кари;
ж) визнання цінності людської гідності.
14. Назвали товари поділіть на дві групи: ті, що ввозили, та ті, що вивозили, записавши інформацію у дві колонки.

1. Ввозилися до Русі	2. Вивозилися з Русі
----------------------	----------------------

- а) шкіра та хутра; б) металеві та скляні вироби; в) зброя; г) прянощі; д) збіжжя; е) сіль;
ж) прикраси.

15. Людей, які спадково володіли значною кількістю землі, отриманої за державну службу, на Русі називали:
а) князями; б) боярами; в) гриднями; г) смердами.
16. Князівське та боярське землеволодіння на Русі почало формуватись у період:
а) IX ст.; б) X ст.; в) XI – XII ст.; г) XIII – XIV ст.
17. Визначить основні форми земельної власності XI – 40-х рр. XIII ст.:
а) державна власність; б) вотчинна власність; в) боярська; г) умовна форма земельної власності; д) приватна власність.
18. Основними джерелами державних прибутків були:
а) мито й віри (штрафи); б) військова здобич; в) полюддя; г) податки.
19. Гривня, куна, погати, різани, вервечці – у часи Київської Русі назви одиниць:
а) грошових; б) виміру ваги; в) виміру довжини.
20. Золоті гривні з іменем князя виготовлялися за часів правління:
а) Святослава Ігоровича; б) Володимира Всеволодовича; в) Олега Святославича.
21. Соціальні відносини в Київській Русі IX – XI ст. з точки зору сучасних істориків доцільно характеризувати як:
а) багатокласні; б) родові; в) феодальні.
22. Виберіть факти, які підтверджують наявність феодальних відносин у давноруському суспільстві:
а) виникнення держави з центром у Києві;
б) існування постійного війська – дружини;
в) значна кількість боярських вотчин і князівських господарств;
г) розвиток міст як адміністративних і ремісничих центрів;
д) розвиток внутрішньої і зовнішньої торгівлі;
е) зростання залежності сільських господарів від землевласників.
23. У 957 р. з дипломатичною місією до Константинополя побував(-ла) і був(була) прийнятий(-а) імператором:
а) князь Ігор Старий; б) княгиня Ольга; в) князь Святослав.
24. Запровадив(ла) "устави" й "уроки", встановив(ла) податки у Київській Русі:
а) Ігор; б) Ольга; в) Святослав.
25. Битва з печенігами під Кисвом 1036 р. завершилася тим, що:
а) Ярослав Мудрий переміг печенігів і захистив Русь від їхніх нападів;
б) Ярослав Мудрий зазнав поразки, печеніги пограбували Київ;
в) Ярослав Мудрий домовився миру, виплативши печенігам певну данину.
26. Які дії Володимира Мономаха як політичного лідера, особистості дозволили тимчасово затримати процес роздроблення Київської Русі:
а) об'єднав сили князів Русі в боротьбі проти ворогів;
б) особисто наглядав за всіма справами, не довіряючи їх урядовцям і слугам;
в) відновив єдиновладну монархію часів Ярослава Мудрого;
д) зовнішні відносини будував дипломатичними шляхами, через укладення династичних шлюбів.

27. Які питання вирішив з'їзд князів у Любечі 1097 р.:
а) припинив усобиці між князями – нащадками Ярослава;
б) забезпечив зосередження влади в Руській землі у руках Великого князя Київського;
в) закріпив поділ Русі на удільні князівства, які стали власністю окремих родин нащадків Ярослава.
28. З переліку тверджень доберіть ті, які можна вважати причинами політичної роздробленості Київської Русі:
а) відсутність зовнішньої загрози;
б) утримання війська в кожному володінні;
в) порядок спадкоємства, визначений Ярославом Мудрим;
г) натуральний характер господарства та розвиток окремих земель;
д) розростання розмірів держави.
29. Основною тенденцією політичного розвитку Київської Русі наприкінці XI – у XII ст. було:
а) зростання політичної самостійності удільних князів;
б) зростання ролі боярської ради при великому Київському князеві;
в) зростання ролі віча у політичному житті Русі;
г) посилення централізації управління;
д) зосередження абсолютної влади в руках великого Київського князя.
30. У Київському літописі під 1187 роком уперше вживається слово "Україна". Від якого слова воно походить?
а) "край" у значенні "територія, віддалена від центру";
б) "край" у значенні "країна, земля";
в) "украяти", тобто відділити від чогось цілого.
31. Галицьку та Волинську землі в єдину державу вперше об'єднав:
а) Ярослав Осмомисл; б) Роман Мстиславич; в) Мстислав Удатний.
32. Галицько-Волинське князівство було створено в:
а) 1199 р.; б) 1202 р.; в) 1205 р.
33. Серед наведених тверджень про результати політичної діяльності князя Галицько-Волинської землі Романа Мстиславича виберіть правильні:
а) здолав боярську опозицію;
б) зміцнив князівську владу;
в) звільнив від боргів та повинностей залежні категорії населення;
г) приєднав до створеного ним князівства Київську та Переяславську землі;
д) забезпечив міжнародний авторитет свого князівства;
е) захопив Литовське князівство;
34. Данило Галицький побудував місто:
а) Галич; б) Холм; в) Львів.
35. Князя Данила Галицького було короновано в Дорогобичі:
а) 1245 р.; б) 1253 р.; в) 1258 р.
36. Виберіть правильні твердження про результати внутрішньої політики Данила Галицького:
а) досяг згоди з боярами;
б) захистив від боярської сваволі галицьких селян і міщан;
в) розбудував існуючі та заснував нові міста;

- г) правив своєю державою спільно з братом Васильком;
- д) посадив свого воєводу в Києві;
- е) прийняв королівську корону від Папи Римського;
- ж) створив окрему Галицьку метрополію.

37. Виберіть правильні твердження про результати зовнішньополітичної діяльності Данила Галицького:
- а) забезпечив свої права на Галицьку та Волинську землі;
 - б) досяг порозуміння з монголо-татарами;
 - в) приєднав до своєї держави Австрію та Угорщину;
 - г) розбив лицарів-хрестоносців під Дорогочином;
 - д) підтримував стосунки з Володимиро-Суздальськими князями для укладення союзу проти татар.
38. Залежність Галицько-Волинської держави від татар виявлялася:
- а) в отриманні "ярлика на князіння";
 - б) у виплаті щорічної данини;
 - в) у наданні військової допомоги татарам.
39. Князь Болеслав Тройденевич посів Галицький престол під іменем:
- а) Юрія I; б) Юрія II; в) Андрія II.
40. Галицько-Волинська держава перестала існувати в:
- а) 1349 р.; б) 1439 р.; в) 1340 р.
41. Історичне значення Галицько-Волинського державності полягає в тому, що воно:
- а) змогло зберегти територіальну єдність;
 - б) використало західні зразки в організації держави, війська;
 - в) розвивалося на основі синтезу давньоруських традицій і західної культури;
 - г) успадкувало політичну традицію Київської Русі;
 - д) за своїм політичним становищем, територією, економічною, військовою могутністю, рівнем культури було однією з найбільших держав.

Тема 3: Національно-визвольна війна українського народу середини XVII ст. Творення української державності у XVII–XVIII ст.

1. Причинами соціального вибуху в українських землях у середині XVII ст. були:
- а) слабкість королівської влади в Речі Посполитій;
 - б) українські землі проголошувались такими, що раніше належали Польщі і тепер "законом" повертались до її складу;
 - в) свавілля польської шляхти;
 - г) зростання ролі козацтва і Запорозької Січі;
 - д) скасування Польським сеймом (1638 р.) частини привілеїв українського козацтва;
 - е) насадження уніатства та католицизму;
 - ж) посилення гноблення закріпачених селян;
 - з) природна войовничість українців.

2. Представники яких соціальних структур брали участь у Визвольній війні середини XVII ст.:
- а) селяни, міщани;
 - б) селяни, козаки, частина міщан, українська шляхта;
3. Назвіть роки гетьмування Б. Хмельницького:
- а) 1622–1624 рр.; б) 1648–1654 рр.; в) 1648–1657 рр.
4. У якому році розпочалася Визвольна війна українського народу проти польського панування під проводом Б. Хмельницького?
- а) 1637 р.; б) 1648 р.; в) 1652 р.
5. Епіцентром повстання під проводом Богдана Хмельницького на початку 1648 р. став(ла):
- а) хутір Суботів на Чигиринщині; б) Київ; в) Запорозька Січ.
6. Геополітику козаків у боротьбі проти польсько-шляхетської сваволі в Україні у 1648 р. визначали:
- а) промосковська орієнтація; б) промолдовська орієнтація; в) протатарська орієнтація.
7. Встановіть відповідність між подіями і датами:
а) битва під Жовтими Водами;	1. 2 – 6 травня 1648 р.
б) битва під Корсунем;	2. 15 – 16 травня 1648 р.
в) битва під Пилявцями;	3. 11 – 13 вересня 1648 р.
г) облога м. Львова;	4. 26 вересня – 26 жовтня 1648 р.
д) битва під Зборовим;	5. 23 грудня 1648 р.
е) вступ військ Б. Хмельницького у Київ.	6. 5 – 6 серпня 1649 р.
8. Знайдіть у тексті історичні неточності:
- Зборівська угода Богдана Хмельницького з польським королем Владиславом IV, укладена в 1648 р., передбачала перехід під владу гетьмана трьох воєводств: Подільського, Чернігівського, Брацлавського, амністію козакам – учасникам повстання, можливість польській шляхті повернутись у свої маєтки, козацький реєстр чисельністю 20 тисяч осіб та повне поновлення прав і привілеїв Руської православної церкви у Речі Посполитій.
9. Зборівська угода забезпечила умови для формування суверенітету Української держави, бо:
- а) була договором про мир, який давав змогу розпочати державну розбудову;
 - б) визнавала за гетьманом право на владу на лівій території та на окремі збройні сили;
 - в) визнавала за гетьманом право на окремі збройні сили;
 - г) визнавала за гетьманом право на використання прибутків з колишніх шляхетських філіварків.
10. Знайдіть помилки в тексті.
- Білоцерківський мирний договір, укладений 1652 р., обмежував гетьманську владу лише Чернігівським воєводством, забороняв гетьману підтримувати зовнішньополітичні зносини, особливо з татарами, скорочував козацький реєстр до 40 тисяч осіб.
11. Зміна геополітичної орієнтації української держави в 1654 р. була викликана:
- а) важким станом економіки; б) значним знелюдненням унаслідок воєнних дій;
 - в) довготривалістю боротьби.

12. "Березневі статті" Богдана Хмельницького були узгоджені й затверджені:
а) у Переяславі; б) у Києві; в) у Москві.
13. Доберіть положення про політичний статус України, які відповідають змісту Березневих статей:
а) зберігали гетьманську форму правління;
б) зберігали територіально-адміністративний поділ;
в) зберігали незалежність у проведенні внутрішньої політики;
г) зберігали права Київського митрополита;
д) забороняли дипломатичні зносини з Варшавою та Стамбулом;
е) підтверджували давні привілеї козацтва;
ж) запроваджували нову систему соціально-економічних відносин.
14. Якої точки зору дотримуються вчені в історико-юридичній оцінці договору 1654 р.?
а) персональна унія (незалежні держави, що мають власні уряди, але визнають владу одного монарха);
б) васальна залежність України від Росії;
в) автономія України у складі Росії;
г) конфедерація двох держав, спрямована проти зовнішнього ворога;
д) військовий союз між Україною і Росією;
е) возз'єднання українського і російського народів.
15. Союзниками Богдана Хмельницького у боротьбі проти Речі Посполитої 1648 – 1657 рр. були:
а) московський цар; б) кримський хан; в) семигородський князь; г) шведський король.
16. Із наведених варіантів відповіді виберіть правильний.
1. Територія гетьманської України поділялась на:
а) воєводства; б) староства; в) полки; г) паланки; д) сотні; е) курені; ж) волості.
2. У межах територіальних утворень адміністративна, військова і судова влада належала:
а) воєводі; б) старості; в) полковнику; г) сотнику; д) курінним отаманам; е) міському та волосному отаманам.
17. За формою правління держава Війська Запорозького була:
а) становою монархією, спадковий володар якої – гетьман, а дорадчий орган влади – рада козацької старшини;
б) республікою, повновладним головою якої вважався виборний гетьман, а найвищим органом влади – загальнокозацькі збори;
в) абсолютною монархією, вся влада в якій зосереджувалася в руках гетьмана, що передавав її у спадок.
18. У руках гетьмана зосереджувались функції:
а) адміністративного управління; б) видання законів; в) військового командування;
г) судової влади; д) розпорядження державною скарбницею.
19. Серед перелічених держав визначте, з якими Україна в часи Визвольної війни підтримувала активні дипломатичні відносини:
а) Річ Посполита; б) Данія; в) Швеція; г) Московське царство; д) Кримське ханство;
е) Османська держава; ж) Молдова; и) Семигороддя; к) Австрійська імперія;
л) Бранденбурзьке князівство;
м) Республіка Венеція.

20. Виберіть правильну відповідь.

1. Державною емблемою України був герб Війська Запорозького, який мав зображення:

- а) Юрія Зміборця на коні;
- б) золотого тризуба;
- в) козака з шаблею при боці та рушницею на лівому плечі.

2. Державним прапором України був:

- а) червоно-білий;
- б) малиновий, який остаточно не утвердився;
- в) існували лише прапори окремих військових підрозділів та міст.

21. Який статус мала Козацька держава (Гетьманщина) після підписання Коломацьких статей 1687 р.:

- а) суверенна держава (як Московське царство);
- б) автономна складова Російської держави;
- в) особлива адміністративна одиниця Московії;
- г) територія, позбавлена самостійної економічної, соціальної, зовнішньої політики;
- д) Україна – частина Московської держави.

22. Союз І. Мазепи зі шведським королем Карлом XII підтримали:

- а) духовенство, частина козацтва;
- б) частина козацької старшини та козаків-запорожців;
- в) прості козаки, запорожці, частина міщан і селян.

23. Причинами переходу І. Мазепи на бік Швеції були:

- а) перетворення за наказом Петра I двох козацьких полків на регулярні драгунські;
- б) чутки про введення в Україні губернського або воєводського правління;
- в) поширення влади гетьмана на частину правобережних українських земель;
- г) козацький рух під проводом С. Палія;
- д) великі втрати козаків під час Північної війни;
- е) збільшення чисельності московських військ в Україні;
- ж) можливість вирватися з-під опіки Москви.

24. Причинами та наслідками поразки І. Мазепи були:

- а) розчленованість українських земель між Росією і Польщею, що спричинило відмінності в політичній орієнтації;
- б) цілеспрямоване руйнування Москвою української державності, ослаблення ролі гетьмана у державних справах;
- в) обмеженість соціально-політичної бази та недовіра до І. Мазепи з боку певної частини козацтва й селянства;
- г) недостатність зусиль щодо консолідації української військово-політичної еліти;
- д) неефективна протидія політиці московського царя;
- е) український народ відчув, що значить бути "під царем".

25. До основних положень "Пактів і Конституції законів і вольностей Війська Запорозького" П. Орлика належать:

- а) Україна – незалежна держава в кордонах, визначених Зборівським договором 1649 р.;
- б) Україна – автономія з межах Речі Посполитої;
- в) вищий орган держави – старшинська рада;
- г) вищий орган – "бунчукове товариство";
- д) необмеженість прав гетьмана;
- е) державна релігія – православ'я;

ж) гарантом збереження прав і привілеїв Війська Запорозького виступав шведський король;

и) гарантом збереження прав і привілеїв Війська Запорозького виступав король Речі Посполитої.

26. Дії царських представників висликали невдоволення старшини, у відповідь на що цар:

- а) утворив Малоросійську колегію;
- б) повернув до столиці своїх представників;
- в) замінив представників.

27. Заповніть прогалини в тексті.

У 1764 р. замість посади гетьмана було введено (1)..... На чолі з (2)..... Ним було вжито таких заходів (3)..... Вся територія Лівобережної України відійшла до (4)....., яка була поділена на три (5).....

- 1. а) міністерство українських справ; б) Малоросійську колегію;
в) Київське намісництво; г) Українську автономію.
- 2. а) О. Суворовим-Римницьким; б) Г. Потьомкіним;
в) Г. Орловим; г) П. Рум'янцевим-Задунайським.
- 3. а) ревізія земель; б) заведено регулярну пошту;
в) обмежено право селян змінювати місце проживання;
г) уведено загальноросійські адміністративні та судові установи.
- 4. а) Малоросійської губернії; б) Української автономії; в) Київської губернії;
г) Козаччини.
- 5. а) воєводства; б) паланки; в) полки; г) намісництва.

28. Причиною ліквідації Запорозької Січі було:

- а) зародження капіталістичних відносин у Запорозжі;
- б) зносили запорожців із Туреччиною під час війни 1769 – 1774 рр.;
- в) приєднання Криму до Росії;
- г) низька боєдатність козацького війська;
- д) бажання знищити осередок непокорі.

29. Українські землі в XIX – на початку XX ст. входили до складу:

- а) Російської імперії, Речі Посполитої, Туреччини;
- б) Російської імперії, Австро-Прусії;
- в) Австро-Угорщини, Російської імперії;
- г) Туреччини.

30. Визначте причини, які призвели до ліквідації української державності:

- а) відірваність українських суспільних верств від управління державою;
- б) відсутність природних кордонів української території, її відкритість з усіх боків;
- в) незначний розвиток урбанізації, а звідси – слабкість міщанства, інтелігенції;
- г) психологічна двоїстість українців (хитання між лояльністю до московського царя і українським патріотизмом).

Федорова Валентина Іванівна,
Чепцова Надія Володимирівна

ТЕСТИ

з навчальної дисципліни "Політична історія України"

(частина I)

для контролю знань студентів I курсу

денної форми навчання

Національний гірничий університет

49027, м. Дніпропетровськ, 27, просп. К.Маркса, 19.